

ชื่อวิทยานิพนธ์ กลยุทธ์การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 **ผู้วิจัย** นางสาวนันท์ทิชา เกตุอุ่ม **สาขาวิชา** การบริหารการศึกษา **พ.ศ.** 2561 **อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก** รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง

บทคัดย่อ

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีปัญหาความ ขาดแคลนด้านบุคลากร และจำนวนนักเรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ วิจัยเรื่องนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2) ตรวจสอบกลยุทธ์ การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 กระบวนการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร 73 คน ครู 188 รวมทั้งสิ้นจำนวน 261 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931 แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์ ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากข้อมูลเชิง คุณภาพ และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอน ที่สองทำการศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 คน รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพของการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 จำแนกได้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท โรงเรียนขนาดเล็กตั้งอยู่ในชุมชนที่ประชาชนประกอบอาชีพ เกษตรกรรม โดยภาพรวมมีฐานะยากจน สภาพสังคมและวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นแบบชนบท โรงเรียนส่วนใหญ่มี เขตพื้นที่รับผิดชอบ 1 เขต จำนวนประชากรในวัยเรียนมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านปัจจัยนำเข้า โรงเรียนที่ ขาดผู้บริหารมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนและนักเรียนมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง งบประมาณและวัสดุ สิ่งของมีจำนวนไม่เพียงพอ 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวมส่วนใหญ่มีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่าน ดาวเทียมและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และ 4) ด้านผลผลิต ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของ ผู้เรียนระดับชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านคำนวณและด้านเหตุผลลดลงอย่างต่อเนื่อง ผลการทดสอบด้านภาษามี โรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 54.05 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบในรายวิชาสังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษลดลง ส่วน รายวิชาภาษาไทยมีโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 36.11

2. โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ใช้กลยุทธ์การ ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา 3 กลยุทธ์หลัก 18 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ย่อย 2) กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มี 7 กลยุทธ์ย่อย และ 3) กลยุทธ์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน มี 3 กลยุทธ์ย่อย

ข้อค้นพบจากการวิจัย แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กจะประสบ ความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับการใช้กลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการขับเคลื่อน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน ปัจจัยต่างๆ ด้วยเทคโนโลยีและทรัพยากรในชุมชนแวดล้อมเข้ามาช่วยเหลือ

คำสำคัญ : กลยุทธ์การขับเคลื่อน คุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก

Thesis Title: Strategy for Driving Educational Management Quality in Small-sized Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 **Researcher:** Miss Nunthicha Kerd-um **Major:** Educational Administration **Year:** 2018 **Advisor:** Assoc. Prof. Dr. Kanchana Boonsong

Abstract

Small-sized schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 have problems with lacking personnel and the number of students is continuously declining, which affects educational management quality. The researcher was, therefore, interested in conducting this study aiming to; 1) determine situations of administration and management in the small-sized schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 and 2) examine strategy used by the small-sized schools to drive for their educational management quality. The study was conducted in two steps. At the first step, situations of administration and management in the small-sized school were investigated from the 261 samples consisting of 73 administrators and 188 teachers. The data were collected by using a questionnaire with the reliability at 0.931, an interview form, and an empirical data survey form. The qualitative data were analyzed by with content analysis and the quantitative data were analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. In the second step, strategy used for driving educational management quality of the small-sized schools was examined. The key informants were 7 small-sized school administration experts. Focus group discussion was used for data collection and the data were analyzed by with content analysis.

The research results were as follows:

1. The situations of administration and management in the small-sized schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 were categorized in 4 aspects: 1) The context of the small-sized schools was related to the location in the rural communities where people were poor farmers. Their social and cultural condition was mostly rural. Each school was assigned to cover only one area where the number of population in learning age was continuously declining. 2) The input was associated with increasing number of schools that lacked administrators. Number of teachers and students were also declining, and budget and materials were more insufficient. 3) The process of school administration employed application of distance learning and instruction through the satellites and integrated learning practice. 4) The output, based on the national test results performed by the students in Prathomsuksa 3, was continuously decreasing in the ability of calculation and reasoning, but there were 54.05% of schools that could increase the average score in language ability. The results of ordinary national educational (O-NET) test performed by the students in Prathomsuksa 6 was lower in social studies, mathematics, science, and English. However, there were 36.11% of schools that the students had increased average score in Thai language.

2. The small-sized schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 utilized 3 main strategies and 18 sub-strategies for driving quality of educational management comprising of; 1) strategy for developing personnel consisting of 8 sub-strategies, 2) strategy for improving learning and teaching management consisting of 7 sub-strategies, and 3) strategy for improving learning achievement consisting of 3 sub-strategies.

The research findings revealed that the success factors in developing educational quality for small-sized schools depended on utilizing the right driven strategies in administration, especially the strategies for solving problems of input, process and output by adopting technology and resources in the surrounding community.

Keywords: Strategy for mobilization, educational quality, small school